

IMPROVISATION

Udskoling

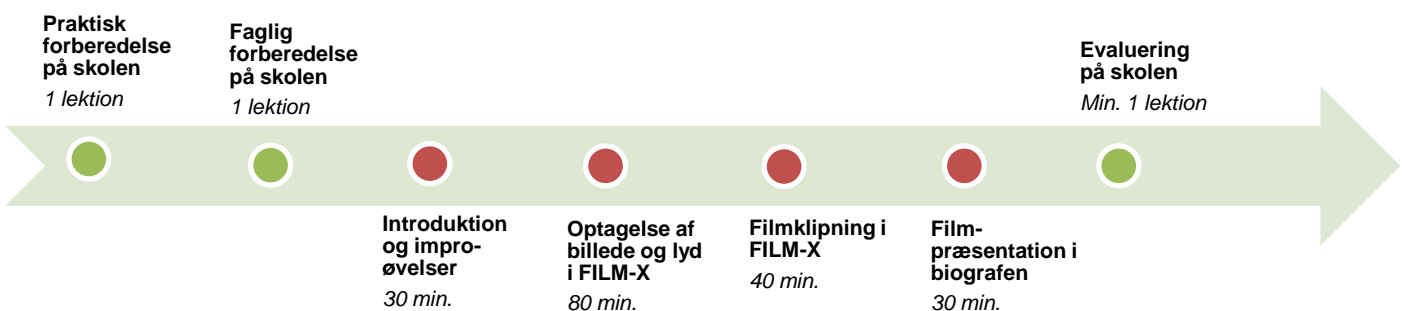
Still: Festen, Thomas Vinterberg, 1995.

Improvisation er en spontan, fri og kreativ måde at udvikle idéer og fortællinger på. Men ligesom det kræver megen øvelse at kunne improvisere på et musikinstrument, kræver improvisation indenfor film en klar rammesætning og stor tillid mellem deltagerne på holdet. Improvisation kræver mod til at turde stå frem – men det kræver i lige så høj grad evnen til at lytte, gribe andres idéer og give plads.

I dette FILM-X forløb tager vi først klassen gennem en række fælles øvelser, der introducerer dem til improvisation som arbejdsmetode. Herefter skal eleverne samarbejde i filmhold om at udvikle en film, hvor de definerer et mål for fortællingen, karakterer med hver sin indre motivation og samarbejder på et hold med faste ansvarsområder.

Forløbet har særlig relevans for danskundervisningen, men kan fint indgå i valgfag indenfor drama, film og medier. Aktiviteterne kobler teori og praksis og understøtter primært kompetenceområderne fremstilling og kommunikation.

FILM-X forløbet består af syv faser:

Denne vejledning støtter i de tre faser, der foregår på skolen, og beskriver aktiviteter og videns-/færdighedsmål for netop dette forløb.

Under selve besøget i FILM-X guider to undervisere eleverne. De vejleder i improvisation som metode, introducerer til filmteknikken og coacher eleverne i deres holdarbejde.

Din rolle som lærer er først og fremmest at forberede og efterbearbejde FILM-X besøget med klassen. Under elevernes arbejde i FILM-X vil der være behov for, at du:

- Støtter elevernes samarbejde og fokus på at samarbejde og improvisere
- Laver aftaler med elever, der holder pause undervejs i forløbet
- Er til stede og observerer dine elever i nye roller og omgivelser

Derudover kan du dokumentere elevernes arbejdsproces i en kort animationsfilm, som du optager på iPad i vores FILM-X Animations app. Filmen vil være en super indgang til evalueringen hjemme på skolen, og samtidigt får du selv en *hands on* erfaring med hjem. Tag selv en iPad med eller lån en hos underviserne i FILM-X.

FASE 1: Praktisk forberedelse

Den praktiske forberedelse på skolen indebærer følgende:

- Eleverne inddeles i filmhold, fordeles på studier og får en funktion:
 - o Studie 1 og 2: Instruktør, fotograf / klipper, 3-5 skuespillere
 - o Studie 3: Instruktør, instruktørassistent / klipper, 3-5 skuespillere
 - o Er der mere end 20 elever, deles to hold om studie 3

Eleverne bør vide, hvad deres funktioner indebærer. Giv dem evt. følgende stikord:

Instruktøren skal:

- Lede holdet og tage beslutninger ved uenighed
- Vejlede skuespillerne og sætte optagelser i gang ("Action")

Fotografen / assistenten skal:

- Vælge kostumer og rekvisitter
- Klippe mellem to kameraer under optagelserne (studie 1 og 2)
- Starte optagelsen på computeren
- Bevæge bilen for at skabe liv i billedet (studie 3)
- Sidde ved tasterne under klipningen

Skuespillerne skal:

- Lytte til instruktøren og være klar til optagelse
- Komme med inputs til filmens handling og deres rolle – f.eks. replikker og kropssprog
- Spille med på de andre skuespilleres spontane idéer

Videns-/færdighedsmål: Eleven har viden om produktionsplanlægning, roller, faser, ressourcer, opgavetyper og deadlines. Eleven har viden om fremstillingsformer

FASE 2: Faglig forberedelse

I kan arbejde med improvisation både praktisk og teoretisk inden I skal i FILM-X og indspille en film.

Elever i udkolingen kender ofte til improvisation. Legen, der er improvisationens kerne, er for de fleste i denne alder trådt i baggrunden for mere målrettede aktiviteter, men de har sikkert

erfaringer med at improvisere fra f.eks. iscenesat rollespil og andre nonlineære aktiviteter, hvor de forventes at byde spontant ind. Nogle elever har oplevet improvisationsteater og de fleste har formentlig en forestilling om, hvilken energi der ligger i at en skuespiller arbejder uden et manuskript.

Vil I arbejde praktisk med improvisation, kan I evt. lave små øvelser i grupper som fortælle-stafet, gæt og grimasser, parodi af kendte mennesker osv.

Vil I arbejde mere teoretisk, kan I se filmekesmples, hvor improvisation er anvendt bevidst som metode for at gøre skuespillet og handlingen mere autentisk – eksempelvis dogmefilmen Festen. Eller I kan gå i den anden ende af skalaen og se et afsnit af komedieserien Klovn, hvor skuespillerne improviserer deres replikker ud fra en karakter, de kender rigtig godt.

Under improvisationsforløbene udvikler filmholdene deres fortælling i studierne under optagelserne. Derfor skal I ikke arbejde med en fortælling på forhånd.

Filmholdene bør dog vide følgende om studierne:

- Studie 1 og 2 har to kameraer, green screen og dialog eftersynkroniseres i lydstudie
- Studie 3 har et kamera, bagprojektion og indbygget mikrofon
- Kamera og lys er indstillet på forhånd
- Scenografien udgøres af en baggrundsfilm på mellem 1 og 2 minutter – denne film kan ikke forlænges.
- Hvert filmhold får valget mellem to baggrundsfilm – guiden fortæller hvilke.
- Der kan kun gemmes én filmoptagelse, som tages med videre til klippecomputeren. Til gengæld kan optagelsen tages om så mange gange, det er nødvendigt.
- Klippingen foregår i forenklet software med billede- og lydbibliotek
- Eleverne kan lægge "indklip" ovenpå deres egne optagelser for at skabe tempo og variation i billedsiden.

Videns-/færdighedsmål: Eleven har viden om æstetisk sprogbrug.

FASE 3: Introduktion og impro-øvelser

Klassen bydes velkommen i vores biograf af de to FILM-X guider. De taler med eleverne om, hvad improvisation er og hvilke spilleregler, der gælder, når eleverne samarbejder omkring at improvisere – herunder hvad funktionerne som instruktør og skuespiller indebærer. Herefter gennemføres nogle øvelser, hvor eleverne løsner op og får fokus på at lytte og byde ind med fantasifulde idéer.

Videns-/færdighedsmål: Eleven kan deltage aktivt, åbent og analytisk i dialog. Eleven kan bruge kroppen som udtryk. Eleven har viden om kropslige og retoriske virkemidler.

FASE 4: Optagelse af billede og lyd i FILM-X

Efter de indledende øvelser finder eleverne sammen i de filmhold, I har dannet hjemme på skolen. De skal nu vælge deres scenografi / baggrundsfilm og i gang med at brainstorme på en handling. FILM-X guiderne giver hvert filmhold nogle inputs, der sætter processen i gang og herefter samarbejder skuespillere og instruktør / fotograf og udvikle en handling gennem improvisation.

Videns-/færdighedsmål: Eleven kan deltage aktivt, åbent og analytisk i dialog. Eleven kan bruge kroppen som udtryk. Eleven kan bruge kropssprog og stemme tilpasset kommunikationssituationen. Eleven kan analysere eget og andres kropssprog.

FASE 5: Klipping i FILM-X

Holdet klipper filmen i fællesskab og lægger her effektlyde og musik på. Desuden klippes billedsiden til deres film ved at de lægger indklip oven på deres egne optagelser for at skabe tempo og variation.

Videns-/færdighedsmål: Eleven kan fremstille større multimodale produktioner. Eleven har viden om virkemidler, grafisk design og efterproduktion

FASE 6 og 7: Filmpræsentation i biografen og evaluering på skolen

Vi slutter forløbet af med, at holdene præsenterer deres proces og færdige film for klassen i vores biograf.

Vi opfordrer til, at I på skolen følger op med en dybere refleksion over elevernes læring. I den forbindelse kan filmholdene anvende vore evalueringsskemaer, der kan downloades via dette link: http://www.dfi.dk/~media/Sektioner/Filmhuset/Film-x/Undervisningsmaterialer/evaluering_filmx.ashx

Måske har I mod på at starte en ny produktion op med det udstyr, I har adgang til på skolen, så eleverne kan opnå større fortrolighed med at anvende de multimodale udtryksformer. Film kan bruges til fortælling og formidling af stort set hvad som helst, og erfaringen fra FILM-X giver jer et fælles, kvalificeret afsæt for at prøve mere. Optag f.eks. film på mobile enheder eller lav et animationsforløb - måske tænkt sammen med den understøttende undervisning. Brug f.eks. FILM-X ANIMATION APP, vores gratis værktøj og vejledning målrettet indskoling til videre arbejde med at producere film. Se www.dfi.dk/film-x-animation

Videns-/færdighedsmål: Eleven kan opstille mål for nye fremstillingsprocesser. Eleven kan respondere på forholdet mellem produktion og genre

Kontakt

Har du brug for hjælp eller inspiration til forberedelsen, kan du kontakte Skoletjenesten på tlf. 3374 3669 eller sende en mail til film-x@dfi.dk